

บทที่ 3

วิธีการศึกษาและการดำเนินงานของธุรกิจที่พักแบบพำนักนาน

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจที่พักแบบพำนักนาน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงราย ใช้วิธีการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามนักท่องเที่ยว และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการเกสต์เฮ้าส์ เพื่อศึกษาข้อมูลการดำเนินงานธุรกิจที่พักแบบพำนักนาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. การดำเนินการธุรกิจที่พักแบบพำนักนาน
3. ความเป็นมาของการท่องเที่ยวแบบพำนักนานในประเทศไทย
4. การขอวีซ่าพำนักนาน
5. ที่พักในจังหวัดเชียงราย
6. ข้อมูลการจดทะเบียนเกสต์เฮ้าส์

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาผู้ศึกษาจะทำการศึกษาจากประชากร แหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ศึกษาคือนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่มาเที่ยวจังหวัดเชียงรายระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2549

2. แหล่งข้อมูล (Source of Data) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการแจกแบบสอบถามประชากรซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่มาเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 250 ราย แยกเป็นวิธีสุ่มแบบบังเอิญจากนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นทั่วไป 200 ราย และจำนวน 50 รายจากนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พักโรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นข้อมูลด้านตลาด ด้านความต้องการของลูกค้า การกำหนดราคาห้องพัก และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการเกสต์เฮ้าส์ที่มีสถานที่ตั้งอยู่บริเวณแหล่งชุมชน มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นเกสต์เฮ้าส์ขนาดห้องพัก 20 – 30 ห้อง จำนวน 5 ราย จากจำนวนผู้ประกอบการเกสต์เฮ้าส์ที่ตั้งในอำเภอเมืองเชียงราย 17 ราย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ไทย, 2548) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการลงทุน การบริหารงาน บุคลากร การกำหนดราคา ห้องพัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และรายได้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การสร้างแบบสอบถาม

ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ชาวญี่ปุ่นในบางประเด็น นำมาประมวลผลร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และได้ทดสอบแจกแบบสอบถามจำนวน 3 ราย พบว่าในบางคำถามมีตัวเลือกให้ตอบน้อยเกินไป เช่น การได้รับข้อมูลจังหวัดเชียงราย ซึ่งนักท่องเที่ยวระบุว่าทราบจากคนรู้จักแนะนำจำนวน 2 รายจาก 3 ราย จึงเพิ่มตัวเลือกเข้าไปเพื่อให้นักท่องเที่ยวกรอกข้อมูลได้สะดวกขึ้น

3.2 รูปแบบของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และรายได้ ซึ่งเป็นคำถามที่ให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจังหวัดเชียงราย ซึ่งแบ่งคำถามเป็น 2 ลักษณะคือ คำถามที่เลือกเพียงคำตอบเดียว และคำถามที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่พิกแบบพำนัคนาน ซึ่งแบ่งคำถามเป็น 2 ลักษณะคือ คำถามที่เลือกเพียงคำตอบเดียว และคำถามที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert (คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2549) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

จากคะแนนเฉลี่ยที่ได้ จะนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	สำคัญมาก

คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามไปถามนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่มาเที่ยวยังจังหวัดเชียงราย ตามขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 200 ราย โดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ และจำนวน 50 รายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พักโรงแรมในกลุ่ม 1 ที่มีราคาห้องพักตั้งแต่ 1,500 บาทขึ้นไป (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

4. การประมวลผลข้อมูล

นำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล เพื่อวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะแสดงในรูปของอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจังหวัดเชียงราย เป็นการแสดงถึงวัตถุประสงค์ของการมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย และความสนใจที่จะพำนักนานของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ซึ่งข้อมูลที่ได้จะวิเคราะห์ถึงความต้องการย้ายถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม ประมวลผลในรูปแบบของร้อยละ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่พักแบบพำนักนาน เป็นการแสดงถึงความสามารถในการจ่ายค่าที่พัก ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณใกล้เคียงที่พัก และกิจกรรมที่สนใจ โดยใช้เกณฑ์ของ Likert Scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

จากแบบสอบถามจะนำมาอภิปรายผลเพื่อวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยวิเคราะห์ด้านการตลาด

- ผลิตภัณฑ์ (Product) เพื่อกำหนดลักษณะการบริการของห้องพัก ในรูปแบบรายเดือนหรือรายวัน และกำหนดรูปแบบการบริการอื่นนอกเหนือจากการให้บริการห้องพัก
- ราคา (Price) นำไปกำหนดอัตราค่าห้องพัก และอัตราค่าบริการอื่นที่มี
- ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) นำไปกำหนดสถานที่ตั้งตามความต้องการของผู้สนใจ

- การส่งเสริมการขาย (Promotion) นำไปกำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์

วิเคราะห์ด้านเทคนิค
เป็นการกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน และการประมาณการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของโครงการ

วิเคราะห์ด้านการเงิน

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ด้านการตลาดและเทคนิคมาจัดทำงบการเงินล่วงหน้า

เพื่อประเมินผลการตัดสินใจลงทุน โดยวิเคราะห์รายรับและรายจ่ายของโครงการ ดังนี้

วิเคราะห์รายรับ

1. นำจำนวนนักท่องเที่ยวมาคูณแนวโน้ม เพื่อใช้ในการพยากรณ์ยอดขาย
2. คำนวณหารายได้จากการให้บริการห้องพัก จาก
รายได้จากห้องพัก = อัตราการเข้าพัก x จำนวนนักท่องเที่ยวที่พัก x อัตราค่าที่พัก
3. คำนวณหารายได้จากการให้บริการซัก-อบ-รีด จาก
รายได้จากการให้บริการซัก-อบ-รีด = จำนวนห้องพัก x ค่าบริการต่อเดือน
4. คำนวณหารายได้จากการขายอาหาร จาก
รายได้จากการขายอาหาร = รายได้จากการให้บริการห้องพัก x อัตราร้อยละของ
รายได้จากการให้บริการห้องพัก

วิเคราะห์รายจ่าย

คำนวณค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าเสื่อมราคา ภาษี

เงินได้ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบด้วยที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ระบบสาธารณูปโภค
รายจ่ายลงทุนก่อนการดำเนินงาน
 - กำหนดทำเลที่ตั้งของโครงการ นำไปคำนวณราคาที่ดินตามราคาประเมิน
 - คำนวณค่าก่อสร้างอาคารจากลักษณะของอาคาร
 - คำนวณรายจ่ายลงทุนก่อนการดำเนินงานทั้งเครื่องนอน อุปกรณ์ตกแต่ง
ภายใน อุปกรณ์เครื่องครัว และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่พัก
3. ค่าเสื่อมราคาใช้วิธีเส้นตรงไม่มีมูลค่าซาก ทั้งนี้อายุการใช้งานสินทรัพย์

แบ่งเป็น

- อาคาร อายุการใช้งาน 20 ปี
- อุปกรณ์ตกแต่งภายใน อายุการใช้งาน 5 ปี
- ระบบสาธารณูปโภค อายุการใช้งาน 5 ปี
- 4. ภาษีเงินได้คำนวณตามภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหากลงทุนในรูปแบบบุคคล
ธรรมดา แต่หากลงทุนในรูปแบบนิติบุคคลให้คำนวณตามภาษีเงินได้นิติบุคคล
โดยใช้เครื่องมือทางการเงินดังนี้
 - ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period หรือ PB) หากระยะเวลาคืนทุนที่คำนวณ

ได้เร็วกว่าระยะเวลาโครงการ ก็ควรตัดสินใจลงทุน เพราะโครงการที่มีระยะเวลาคืนทุนสั้นจะมีสภาพคล่องดีกว่าโครงการที่มีระยะเวลาคืนทุนนาน

- มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) เป็นการคำนวณหาส่วนต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิต่อเงินลงทุนเริ่มแรก หากคำนวณค่าปัจจุบันสุทธิได้ค่าเป็นบวกหรือเท่ากับ 0 ควรลงทุนในโครงการนั้น และควรปฏิเสธโครงการลงทุนถ้ามีค่าปัจจุบันสุทธิเป็นลบ

- อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return หรือ IRR)

คำนวณหาอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิเท่ากับเงินลงทุนเริ่มแรกแล้วนำมาเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการ และควรลงทุนหากอัตราผลตอบแทนของโครงการมากกว่าหรือเท่ากับอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการ โดยกำหนดอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหากเป็นการลงทุนโดยส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดหรือกำหนดอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม หากเป็นการลงทุนที่มีสัดส่วนทั้งส่วนของผู้ถือหุ้นและการกู้ยืม และในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เป็นการลงทุนโดยส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ณ วันที่ 3 เมษายน 2549 ร้อยละ 4.38 (ธนาคารออมสิน, 2549)

การดำเนินงานธุรกิจที่พักแบบพำนักนาน

การพำนักนาน (Long Stay) ได้มีการให้คำจำกัดความไว้แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องของแต่ละฝ่าย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

บริษัท Northern Heritage Valley (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางให้นักท่องเที่ยวมาอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ซึ่งหมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ 2 สัปดาห์ จนถึง 2-3 เดือน หรือ 2-3 ปี โดยทั่วไปแล้วการท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีความหมายโดยนัยว่า เป็นการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้เกษียณอายุหรือผู้ที่มีฐานะดี

Long Stay Foundation ของประเทศญี่ปุ่น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548) ให้หมายถึง การพักผ่อนเป็นระยะเวลานานในต่างประเทศ ซึ่งไม่ใช่การอพยพย้ายถิ่น หรือไปมีถิ่นฐานถาวรในต่างประเทศ คือ

1. ต้องอาศัยอยู่เป็นระยะเวลานาน คือจะอยู่นานกว่าการอยู่ในต่างประเทศโดยทั่วไป แต่ต้องกลับมายังประเทศญี่ปุ่น
2. มีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน

3. เน้นการอาศัยอยู่กับที่มากกว่าการเดินทางท่องเที่ยว โดยการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศคือการหาประสบการณ์ในต่างประเทศที่ไม่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่พำนัคนาน คือการหาประสบการณ์ที่พบได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งลักษณะเหมือนกับการใช้ชีวิตประจำวันในต่างประเทศ

4. ต้องมีหรือเช่าที่พักในต่างประเทศเพื่ออยู่อาศัยในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่อยู่โรงแรมแบบนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป

5. ต้องมีเงินทุนในประเทศญี่ปุ่นเพียงพอที่จะอาศัยอยู่ในต่างประเทศ ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับรายได้ที่ได้รับจากต่างประเทศเท่านั้น

กรมส่งเสริมการส่งออกของไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพระยะยาว (Long Stay & Health Care) เป็นการให้บริการร่วมกันระหว่าง โรงพยาบาล-รีสอร์ท-โรงแรมตามสถานที่สวยงามทั่วประเทศ โดยใช้บริการด้านสุขภาพเป็นจุดขายให้บริการพักผ่อนระยะยาวพร้อมทั้งให้บริการด้านสุขภาพอย่างครบวงจร ทั้งนี้เพื่อให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุชาวต่างประเทศที่ต้องการเข้ามาพักผ่อนระยะยาวแบบ (Long Stay) เป็นลักษณะการไปพำนักรในต่างประเทศซึ่งไม่ได้หมายความถึงการไปอยู่อาศัยเป็นการถาวรในประเทศนั้น ๆ กลุ่มลูกค้าเป้าหมายผู้สูงอายุหรือวัยเกษียณอายุ ซึ่งส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในชีวิตการงาน แล้วมีกำลังซื้อสูงจะสามารถเดินทางออกนอกประเทศเป็นเวลานาน ๆ ได้ และต้องการหลบเลี่ยงอากาศหนาวจัดในฤดูหนาวมาพักในประเทศที่อุ่นกว่า มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณีกับประชาชนในท้องถิ่น มีการท่องเที่ยวเปลี่ยนบรรยากาศเป็นครั้งคราว รวมทั้งต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อเจ็บป่วยก็ได้รับการดูแลรักษาอย่างมีมาตรฐาน

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น จะพบว่าธุรกิจการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวก็เหมือนกับการท่องเที่ยวทั่วไป แต่มีความแตกต่างกันคือ (จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ, 2547: 30)

- การจัดเตรียมที่พักอาศัยต้องได้มาตรฐานสากล ราคาไม่แพงจนเกินไป

- ต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

- มีเครื่องอำนวยความสะดวกด้านการดูแลสุขภาพ

- มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์

- สนับสนุนการพำนักระยะยาว ทั้งในเรื่อง การคมนาคม ภาษา การสื่อสาร วีซ่า การ

ธนาคาร เป็นต้น

ส่วนความหมายของการค้นคว้าแบบอิสระนี้จะหมายถึง การพักผ่อนระยะเวลานานในต่างประเทศซึ่งไม่ใช่การอพยพย้ายถิ่นหรือไปมีถิ่นฐานที่ถาวรในต่างประเทศ มีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนและมีที่พักเพื่ออยู่อาศัยในชีวิตประจำวัน

ความเป็นมาของการท่องเที่ยวแบบพำนักนานในประเทศไทย

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2544 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long Stay) โดยเป็นการลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการจัดตั้งบริษัท ไทยจัดการท่องเที่ยวจำกัด (TLM) เพื่อสร้างต้นแบบมาตรฐานในการดำเนินการ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ โดยมีลูกค้าเป้าหมายที่สำคัญ คือ กลุ่มผู้สูงอายุ (50 ปีขึ้นไป) จาก 4 ภูมิภาคคือ ญี่ปุ่น สแกนดิเนเวีย ยุโรป และอเมริกา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจซื้อสูงและมีจำนวนกว่า 260 ล้านคน (สถาบันให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545: 14) ซึ่งเป็นกลุ่มตลาดที่ให้ความสนใจประเทศไทย เพราะมีอากาศเหมาะสม มีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวสวยงาม ค่าครองชีพไม่สูง และที่สำคัญคือคนไทยมีอัธยาศัยดี สุภาพและเป็นมิตร ซึ่งสถานที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่นำร่องคือ เชียงใหม่ สุโขทัย หัวหิน-ชะอำ กาญจนบุรี และหนองคาย โดยมีการดำเนินการภายใต้แผนนโยบายอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลจากนโยบายล่าสุดของปี พ.ศ. 2548 ได้เน้นชาวต่างประเทศในกลุ่มที่เป็นผู้เกษียณอายุจากการทำงานแล้ว ได้รับเงินบำนาญเลี้ยงชีพ มุ่งเจาะกลุ่มประเทศที่มีสภาพอากาศหนาวเย็นมาก 11 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ ฟินแลนด์ แคนาดา อเมริกา เกาหลีใต้ เยอรมัน และจีน โดยให้อยู่ภายใต้โครงการไทยแลนด์ ลองสเตย์ โปรเจกต์ ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 – พ.ศ. 2550 ประกาศให้พื้นที่ 12 จังหวัดเป็นเมืองลองสเตย์อย่างเด่นชัดและให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือบีโอไอ ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงราย เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ (หัวหิน) กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี (สมุย) กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระยอง ชลบุรี(พัทยา) และนครราชสีมา (ปากช่อง) โดยแผนการบริการได้เริ่มดำเนินการระยะที่ 1 ไปแล้ว ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2548 สำหรับนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่นและอังกฤษ ระยะที่ 2 จะเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 สำหรับนักท่องเที่ยวจาก อเมริกา แคนาดา ฝรั่งเศส อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ ฟินแลนด์ เยอรมัน จีนและเกาหลีใต้ ส่วนระยะที่ 3 จะเริ่มในเดือน ธันวาคม 2549 เป็นระยะที่การดำเนินการด้านต่าง ๆ สมบูรณ์

นอกจากนี้ยังมีมาตรการส่งเสริมทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ ดังเช่น สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีมาตรการอำนวยความสะดวก

โดยออกวีซ่าพิเศษ (O-A) แก่ชาวต่างประเทศที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ที่ประสงค์เข้ามาพำนักในประเทศไทยไม่เกิน 1 ปี

การขอวีซ่าพำนักนาน

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข กรณีคนต่างด้าวอายุตั้งแต่ 50 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ประสงค์ขอรับการตรวจลงตราเพื่อมาพำนักในราชอาณาจักรคราวละไม่เกิน 1 ปี (Non-Immigrant "O-A" Long Stay) นั้นมีการกำหนดไว้ดังนี้ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2548)

1. คุณสมบัติผู้ร้อง

เป็นบุคคลต่างด้าว (ทุกสัญชาติ) อายุตั้งแต่ 50 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามเข้าประเทศตาม ม.12 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มีหลักทรัพย์ประการใดประการหนึ่ง ดังนี้

: มีเงินฝากจำนวน 800,000 บาท (แปดแสนบาทถ้วน)

: มีเงินได้ เดือนละ 65,000 บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

: มีเงินฝากและ (เงินได้/เดือน) x 12 รวมกันได้ไม่น้อยกว่า 800,000 บาท (แปดแสนบาทถ้วน)

2. เอกสารประกอบการยื่นคำร้อง

: แบบฟอร์มขอรับการตรวจลงตรา ซึ่งกรอกรายละเอียดครบถ้วน

: รูปถ่ายขนาด 4 x 6 ซม. หน้าตรง ไม่สวมหมวก ถ่ายภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

: สำเนาหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และยังมีอายุไม่น้อยกว่า 18 เดือน

: หลักฐานการสมรส สูติบัตร หรือหนังสือรับรองจากสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลในประเทศไทย (กรณีเป็นบิดามารดา คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งอยู่ในอุปการะและเป็นส่วนแห่งครัวเรือนของผู้ร้อง)

: สำเนาหลักฐานทางการเงินตามที่ได้ระบุในข้อ 4.1

3. การยื่นคำร้อง

กระทำได้ 2 กรณี คือ

1) ยื่นเรื่องต่อสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลไทยในต่างประเทศ โดยแสดงหลักฐานตามที่ได้ระบุไว้ในข้อ 4.2

2) ยื่น โดยตรงต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (กองกำกับการ 1 , กองตรวจคนเข้าเมือง 1 ซอยสวนพลู เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทรศัพท์ 287-4948 ต่อ 2236) โดยหน่วยงานหรือองค์กร ดังต่อไปนี้ ดำเนินการแทนผู้ร้อง

: โรงพยาบาลหรือสถานพักฟื้น

: คนต่างด้าว บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งอยู่ในความอุปการะและเป็นส่วน แห่งครัวเรือนของผู้ร้อง

: องค์กร หรือหน่วยงานที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเห็นชอบ โดยแสดงหลักฐาน ตามที่ได้ระบุไว้ในข้อ 4.2 และหลักฐานทางการเงินตามเกณฑ์ โดยมีธนาคาร หรือสถาน เอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่ (ของประเทศเดียวกับสัญชาติของคนต่างด้าว) รับรอง

4. ขั้นตอนการพิจารณา

กรณีที่ยื่นเรื่องผ่านสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ เมื่อสถานเอกอัครราชทูต/สถาน กงสุล ได้ตรวจสอบเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่าถูกต้องจะพิจารณาตรวจลงตราประเภทคนอยู่ ชั่วคราว รหัส “O-A” (Long Stay) ให้แก่ผู้ร้องต่อไป อายุวีซ่า 3 เดือน ใช้ครั้งเดียว (single entry) ค่าธรรมเนียม 2,000 บาท หรือ อายุวีซ่า 1 ปี ชนิดใช้ได้หลายครั้ง (multiple entries) ค่าธรรมเนียม 5,000 บาท

กรณียื่นเรื่องต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะแจ้งผลการ พิจารณาให้ผู้ร้องทราบ และพิจารณาตรวจลงตราให้ต่อไป

5. ระยะเวลาพำนักในราชอาณาจักร

เจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง ณ ช่องทางอนุญาตด่านตรวจคนเข้าเมืองจะประทับอนุญาต ให้บุคคลต่างด้าวกังกล่าว พำนักอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่เดินทางเข้า ครั้งแรก

6. การขอขยายระยะเวลาพำนักในราชอาณาจักร

กรณีคนต่างด้าวประสงค์จะขอขยายเวลาการพำนักในราชอาณาจักร จะต้องยื่นเรื่องต่อ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยแสดงหลักฐานตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2

ที่พักในจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายถือเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงจังหวัดหนึ่งด้านการท่องเที่ยว ทั้งสภาพอากาศที่ อบอุ่น อากาศที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ภูชี้ฟ้า คอยดุง เป็นต้น ความหลากหลายของสินค้าทางการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวน มากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ แนวโน้มการท่องเที่ยวที่ดีขึ้น ทำให้ตลาดด้านการท่องเที่ยวมี การขยายตัว เมื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ผู้ประกอบการด้านธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย

เช่นกัน ทั้งโรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บริการรถเช่า บริการทัวร์ ฯลฯ ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2547 ระบุว่าจำนวนเกสต์เฮ้าส์ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 17 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2546 จำนวน 5 แห่ง จำนวนที่เพิ่มขึ้นหมายถึงการขยายตัวของธุรกิจที่พักแบบเกสต์เฮ้าส์ แต่ไม่เฉพาะจำนวนเกสต์เฮ้าส์เท่านั้นที่เพิ่มขึ้น ยังรวมถึงโรงแรมขนาดต่าง ๆ ก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยังแสดงยอดรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในปีพ.ศ. 2547 จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศไว้ดังนี้ ค่าที่พัก 597.65 ล้านบาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 457.91 ล้านบาท ค่าบริการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัด 460.68 ล้านบาท ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก 667.08 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 395.55 ล้านบาท อื่น ๆ 85.15 ล้านบาท รวมรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,664.02 ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน มีรายละเอียดดังนี้ ค่าที่พัก 716.49 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 548.96 บาท ค่าบริการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัด 552.28 บาท ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก 799.73 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 474.20 บาท และอื่นๆ 102.08 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวต่างประเทศคือ 3,193.74 บาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548)

ข้อมูลการจดทะเบียนเกสต์เฮ้าส์

ธุรกิจที่พักแรมมีหลายประเภท เช่น โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ รีสอร์ท อพาร์ทเมนต์ แมนชัน คอนโดมิเนียม ฯลฯ ซึ่งตัวอย่างที่พักแรมที่สำคัญที่จะกล่าวถึง มีดังนี้

โรงแรม หมายถึง สถานที่สำหรับการเดินทาง หรือนักท่องเที่ยวที่มาพักและมีบริการหลายรูปแบบแก่ผู้มาพัก ขึ้นอยู่กับระดับของการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก โรงแรมมีการจำแนกประเภทได้หลายวิธี โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่แตกต่างกัน เช่น จำแนกตามระดับ หรือเกรด

เกสต์เฮ้าส์ เป็นที่พักที่เจ้าของบ้านแบ่งห้องให้นักท่องเที่ยวเช่าพัก จัดเป็นที่พักขนาดเล็ก ราคาถูก หรือที่บางคนเรียกว่าเรือนแรม ตั้งอยู่ในย่านชุมชนหรือเมืองท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันเกสต์เฮ้าส์ได้รับการพัฒนามากขึ้น โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก เช่น โทรทัศน์ รวมทั้งมีบริการอาหารเครื่องดื่ม

การจัดตั้งธุรกิจที่พักแรมมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้ เริ่มตั้งแต่การก่อสร้างอาคารจะเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ส่วนการบริหารงานจะเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติโรงแรม ซึ่งกำหนดไว้ตามหมวด เช่น การประกอบธุรกิจโรงแรม การบริหารจัดการโรงแรม บทกำหนดโทษ เป็นต้น และนอกจากนี้หากมีการขายสินค้าภายในที่พักก็ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ด้วย รายละเอียดของกฎหมายต่างๆ ที่กล่าวมานี้สามารถดูรายละเอียดได้ใน ภาคผนวก ก